

IETEIKUMI ŠĶIRNES AUDZĒŠANAI

Ābele 'Gita'

ŠĶIRNES ĪPATNĪBAS:

Rudens šķirne.

Koks spēcīga auguma, veido platu, vēlāk nedaudz nokarenu vainagu. Šķirne ļoti ātrražīga, ražo bagātīgi, periodiskums maz izteikts.

Augļi lieli, ieapaļi koniski, samērā izlīdzināti. Pamatkrāsa dzeltena vai zaļgandzeltena, virskrāsa sarkana vai tumši sarkana, vienmērīga ar vāji izteiktām svītrām. Mīkstums vidēji stingrs, gataviem augļiem mīksts, saldskābs, ļoti sulīgs, garšīgs. Āboli daļēji pašizretinās un vienmēr ir lieli, bet sabiezinātā vainagā var vāji veidoties virskrāsa. Augļi transportā vidēji izturīgi. Kokā noturīgi līdz vākšanas gatavībai. Ienākas septembrī un, laikus novācot, dzesētavā glabājas 2 - 3 mēnešus.

Slimībizturība: izturīga pret 5 kraupja rasēm (gēns Vf/Rvi6), vidēji izturīga pret vēzi un puvēm. 2020. gadā kādā saimniecībā novēroti kraupja bojājumi, kas liecina, ka par pilnīgi imūnu to saukt nevar.

Ziemcietība laba Zemgalē, bet Vidzemē novēroti sala bojājumi.

REKOMENDĀCIJAS:

Piemēroti potcelmi: Šķirne nav izvēlīga pret potcelmu, tās ražība un augļu kvalitāte bijusi laba uz B.9, MM 106, Somijas izcelsmes potcelmiem MTT 4 un MTT 5 un ļoti maza auguma potcelma PB 4.

Stādīšanas attālumi. Šķirnei nav ieteicami samazināti stādīšanas attālumi, jo tā veido platu vainagu. Uz maza auguma potcelmiem B.9, B.396 ieteicami 1,5 m starp kokiem, uz PB 4 – 1,3 m. Uz potcelma MM 106 vidēji auglīgā augsnē piemēroti attālumi ir 2,5 m.

Veidošanas sistēmas: uz maza auguma potcelmiem - slaidā vārpsta; uz vidēja auguma potcelmiem – plakanais vainags. Uz maza auguma potcelmiem nepieciešama pietiekami augsta balstu sistēma, jo ražas ietekmē kokiem ātri nolīkst galotne. Arī zarus noliec bagātā raža, kā rezultātā ar laiku sabiezina vainags. Lai augļi labi krāsotos, pilnražas periodā nepieciešama vainaga izgaismošana vasarā, izlaužot stāvos un nokarenos dzinumus. Vainagi rindā ātri sakļaujas, veidojot vienlaidu "augļu sienu"; arī tās biezums jāregulē. Spēcīga apgriešana pavasarī nav vēlama, jo jaunie pieaugumi ir ļoti spēcīgi un vainags sabiezina vēl vairāk.

Agrotehnika. Pēc pašreizējiem novērojumiem šķirne bijusi ekoloģiski plastiska, labi aug dažādās dārzu vietās. Kopšanā jāizvairās no augstām slāpekļa devām, lai neveicinātu pārāk spēcīgu augšanu un augļu puves.

Ražas normēšana: Ņemot vērā šķirnes tieksmi ražot katru gadu, tai nevajadzētu piemērot retināšanu ziedēšanas laikā. Ja nav gaidāma liela raža, augļizmetņu retināšanu var neveikt, bet bagātas ražas gadā jānormē, citādi var lūzt zari, un nākamā raža būs maza.

Augu aizsardzība. Lai arī šķirne ir kraupja izturīga, nepieciešams ierobežot augļu puves izplatību ar fungicīdiem vai agrotehniskiem pasākumiem (vainaga izgaismošana u.c.).

Vākšanas laiks. Ražas vākšana uzsākama reizē ar šķirni 'Auksis', raža vācama daļēji – lielākos un labi nokrāsojušos vispirms, saudzējot augļzariņus, kas bieži nāk auglim līdzī. Nokavējot vākšanu, augļi birst. Vāc lielā gatavības pakāpē, $I_{DA}=0,94$, Streifa indekss 0,04.

Glabāšana un realizācijas laiks. Dzesētavā: 1 - 2 mēneši pēc novākšanas, ja vākti, sākoties biršanai. Realizācijas gatavība: uzreiz pēc vākšanas - decembris, Brix 10,0 - 11,4. Agrāk novākti augļi glabājas līdz janvārim. Glabāšanas laikā jāseko augļu puvu attīstībai, jo bojājumi var būt ļoti lieli un strauji. Sākoties pirmajām puvu pazīmēm uz vislielākajiem un vislabāk krāsotajiem augļiem, ieteicams nekavējoties realizēt visu partiju. Dažādās sezonās augļu spējas glabāties atšķiras. Problemātiski glabājama šķirne.

Šķirne ieteicama audzēšanai Zemgalē, bet citos novados - labākajās dārzu vietās. Perspektīva komercdārzos, bioloģiskos dārzos, kā arī stādīšanai piemājas dārzos.

Ābele 'Gita'